Gemeente Amsterdam

Advies

Zaaknummer: JB.22.011966.001

Advies naar aanleiding van het bezwaarschrift ingediend door de heren D.K. Holm en E. Holm, gericht tegen het besluit van 18 mei 2022 waarmee een last onder bestuursdwang is opgelegd op de woonboot Schellingwouderdijk 324 D.

Aan Burgemeester en Wethouders,

1 Inleiding

Al geruime tijd ligt de woonboot "Spes" aan de Schellingwouderdijk. Op 19 april 2011 is een ligplaatsvergunning verleend voor de periode van 1 jaar. Ingeval de boot voldoet aan de redelijke eisen van welstand kan de boot in aanmerking komen voor een ligplaatsvergunning voor onbepaalde tijd. In 2017 is door toezichthouders een bezoek gebracht aan de boot.
Op 23 februari 2022 is opnieuw ene bezoek gebracht aan de woonboot. Op 11 mei 2022 is opnieuw de woonboot bezocht. Vervolgens is op 18 mei 2022 het besluit last onder bestuursdwang uitgereikt. De boot moet binnen twee weken uit het Amsterdamse water worden verwijderd wegens strijd met artikel 1a Woningwet, omdat de staat van onderhoud en de op de boot aanwezige spullen (gasflessen e.d.) gevaar opleveren voor de boot zelf en voor de omgeving.

Op 15 juni 2002 is het proces-verbaal meevoeren en opslaan toegezonden aan de toenmalige gemachtigde van de eigenaren. Op 29 juni is een pro-forma bezwaarschift ingediend. De gronden zijn aangevuld per mail op 12 augustus 2022. Op 8 december 2022 heeft een hoorzitting plaatsgevonden.

2 Advies

Wij adviseren u:

- De bezwaren ongegrond te verklaren;
- Het besluit van 18 mei 2022 in stand te laten.

U heeft dus terecht het besluit genomen om een last onder bestuursdwang op te leggen voor de woonboot "Spes" Schellingwouderdijk 324 D te Amsterdam.

3 Ontvankelijkheid

Het bezwaar voldoet aan de eisen die daaraan gesteld worden op grond van de Awb. Bezwaarden zijn dan ook ontvankelijk in hun bezwaar en de bezwaren kunne inhoudelijk worden behandeld.

4 Bezwaren

De ingediende bezwaren betreffen de volgende punten:

- Het weghalen van de boot betreft een illegale actie;
- Het is geen woonboot maar een 118 jaar oude klipperaak;
- De boot is niet brandgevaarlijk;
- Er is wel achterstallig onderhoud maar door gezondheidsklachten sinds 2015 kunnen wij daar niets aan doen;
- Er is geen herstelmogelijkheid gegeven;
- Het wegslepen is een illegale manier om in het bezit te komen van de boot, het is immers een mooi casco om op te bouwen;
- Nu de boot nog steeds als registergoed geregistreerd staat kan er geen sprake zijn van vernietiging;
- Van Baars is expert in pleziervaartuigen en niet in dit soort boten zoals deze klipperaak;
- Er is onvoldoende gekeken naar de gevolgen van het wegslepen omdat nu ook de woonruimte verdwenen is;
- De last onder bestuursdwang had aan alle 3 eigenaren gericht moeten zijn;
- De grond is van het Rijk en daar heeft de gemeente toch geen bevoegdheid om te handhaven.
- Het taxatierapport is niet transparant;
- De meting dat de boot schuin is, is niet uitgevoerd met meetapparatuur;
- Er bevonden zich nog waardevolle spullen op de boot en die zijn nu vernietigd;
- Er is geen aanbod voor vervangende woonruimte gedaan.

5 Hoorzitting

Op 8 december 2022 heeft een fysieke hoorzitting plaatsgevonden. Hierbij was bezwaarde E. Holm aanwezig, bijgestaan door mr. J.W.F. Menick en vergezeld van F. Holm en S. Winters.
Het college heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. C. Waal.

Bezwaarden geven aan dat ze ook bericht hebben gestuurd naar burgemeester Halsema, maar nog geen reactie hebben ontvangen. Verder geven ze aan dat hun broer er nu niet bij is. Hij past op de hond. Doordat de boot weg is slapen ze nu in de auto. Ze vinden dat de heer Waal geen bevoegdheid heeft om een proces-verbaal uit te schrijven. Er zal een gesprek met de eigenaren moeten komen over een schadeloosstelling. Er zijn 3 eigenaren van de boot, ieder voor een derde, ze zijn via het erfrecht eigenaar geworden. (Hiervan wordt een uittreksel uit het Kadaster overgelegd. De grond is rijksdomein. Het kan toch niet zo zijn dat de gemeente buiten het eigen grondgebied van de gemeente, op het terrein van het rijk gaat optreden. Dat is in strijd met de regels van het Burgerlijk Wetboek. 5 jaar lang aldus bezwaarden zijn ze bezig geweest om de boot in orde te maken. Als die tijd hebben ze niets gehoord behalve de gemeentebelastingen met een aanslag. Ook vinden bezwaarden dat het taxatierapport niet transparant is. De taxateur is niet beëdigd. Daarbij komt dat elk schip wel lek is. Het schip is veilig. De elektra hebben ze zelf

aangebracht en die is dus veilig. Elk schip heeft wel zijn ding, het is een vrachtschip en geen woonschip en ook geen bouwwerk.
De boot kon nog steeds zelfstandig varen maar de boot lag al jaren op zijn plek. Er is geen keuringsverklaring of certificaat.
Als er een termijn was gegund dan hadden we het onderhoud kunnen uitvoeren, dat zat namelijk in de planning. Er is tijdens het contact met de heer Waal kort na 18 mei geen duidelijk antwoord gekomen. De gemeente had gewoon om tafel moeten gaan zitten.
Van pk-waterbouw hebben bezwaarden geen antwoorden gehad en ook geen inventarislijst gehad terwijl er wel kostbaarheden aan boord waren. Op 11 augustus zijn bezwaarden aan boord geweest om nog spullen van de boot af te halen.
Het proces-verbaal is niet van een deskundige en in het taxatierapport zitten een heleboel gaten in de info. Van Baars is geen expert, die heeft alleen verstand van pleziervaartuigen.
Het belang van de gemeente is, aldus bezwaarden, dat hun boot daar weg is en dat de gemeente daar een eigen boot kan neerleggen.
De hond is voor de niet aanwezige broer van belang, zonder hond is er geen structuur en kun je hem wegdragen. Het aanbod voor huisvesting is dus niet passend. Het postadres is nog steeds de brievenbus bij de ligplaats.
De boot bestaat nog steeds want de boot staat nog steeds in het register. Het uitschrijven moet de sloper doen. Er wordt aangegeven dat het eigendomsbewijs naar Treffers is gestuurd en dat ze de boot terug komen halen. Het schip is gebouwd volgens de beschrijving en altijd al wat scheef.

De advocaat van bezwaarden geeft aan dat er geen mogelijkheid is gegeven om iets te doen of te herstellen. Er liggen wat losse spullen en gasflessen en dat is niet meteen een gevaar. Het schip is 118 jaar oud en er had een onderzoek moeten komen naar de speciaalheid van de boot. De broers Holm sliepen op het schip, en nu in de auto. Kan dat als zorgvuldig bestempeld worden? Er is niet gelet op de zorgplicht en ook niet op de gezondheid. De aanwezige troep is geen reden voor vernietiging. De troep had ook gewoon opgeruimd kunnen worden.
De belangen hadden afgewogen moeten worden. De materialen op het schip zijn genoteerd, niet de materialen in het schip.
De advocaat geeft aan dat er geen aanbod is gedaan voor een woning.
Tot slot wordt aangegeven dat de meting dat de boot schuin is door een I-phone is gedaan en niet met meetapparatuur.

De voorzitter heeft aangegeven dat het schip gezien moet worden als een bouwwerk. En dat er vrees is voor veiligheid en voor het milieu. Het gaat er niet om wie de eigenaar van het water is, het gaat er om dat het openbaar vaarwater is en dat de gemeente daar bevoegd is om op te treden op grond van de Verordening op Haven en Binnenwater. Ook merkt de voorzitter op dat veel over de uitvoering gaat. Het besluit waar deze hoorzitting over gaat ziet op de last onder bestuursdwang en niet op de uitvoering.
De punten waar het bezwaarde om gaat zijn:

- Het gevaar klopt niet
- De vaststelling van de staat van de boot is onzorgvuldig en onjuist
- Bewaarden hadden een termijn willen hebben voor een oplossing
- Er is onvoldoende overleg geweest
- Het woonbelang is niet meegewogen

Door de vertegenwoordiger van het college wordt aangegeven dat de brief van 18 mei 2022 is uitgereikt aan de gebroeders Holm. Er is kort na 18 mei contact geweest vanuit de gebroeders Holm. De basis van alles is het besluit van 18 mei 2022. De toezichthouder heeft een verslag van bevindingen opgesteld. Ter controle en andere onderbouwing is er ook nog een deskundige ingeschakeld.
De aanleiding voor het bezoek van de toezichthouder was het traject in 2017. N.a.v. de uitspraak van de Raad van State dat woonboten ook als bouwwerk beschouwd moeten worden zijn alle woonboten gecontroleerd op de staat van onderhoud. In 2019 zijn de nulmetingen verricht. In 2021 is een handhavingsplan opgesteld. De aanpak is gestart met de boten die zonder vergunning liggen en/of gevaarlijk zijn. Het heeft inderdaad lang geduurd voordat er sprake is van uitvoering. In dit geval zijn er klachten van buren gekomen en is de toezichthouder in dit jaar gaan kijken. N.a.v. de opgestelde rapporten is er met spoed ingegrepen.
Het is terecht dat er is ingegrepen. Het rapport van Baars was alarmerend. Er is een brief gestuurd naar de gebroeders Holm en ze zijn in de gelegenheid gesteld om zelf hun boot weg te halen. Daar is geen gehoor aan gegeven. De termijn van 1 juni 2022 is verlopen en vervolgens is de boot door Pk-waterbouw weggehaald. Er is in het gesprek door de gebroeders Holm niet aangegeven dat ze het zelf wilden of gingen oplossen.
Er was voor de boot geen ruimte in de bewaarhaven, dus is de boot elders opgeslagen. De vernietiging heeft plaatsgevonden ter voorkoming van oplopende kosten.
Van Baars stelt vaker expertiserapporten op, het is een deskundig en onafhankelijk bureau. Ze zijn deskundig, maar hoeven niet beëindigd te zijn. Het feit dat er geen herstelmogelijkheid is gegeven is gebaseerd op dit rapport. Het is in deze procedure niet eerder in twijfel getrokken. Daarnaast ligt er ook een rapport van de toezichthouder.
Alle belangen zijn afgewogen maar het belang van op korte termijn ingrijpen vanwege de angst dat de boot zou zinken met alle gevolgen ook voor de omringende boten is zeer van belang. Alleen leeghalen was geen optie omdat er ter plaatse geen reparatie mogelijk was.
Er is een verlopen tijdelijke ligplaatsvergunning, die nooit verlengd is. Daarnaast is er een huurcontract met Rijkswaterstaat.
Na het wegslepen is er contact met GGD (zorg en overlast) en HVO geweest. Het is helaas niet gelukt om de gebroeders Holm naar een overnachtingsplaats te begeleiden. Voor de hond was een andere opvangmogelijkheid gevonden, maar ze willen alleen ergens heen waar ook een plaats is voor de hond. Ze kunnen zich melden bij de Dienst Wonen voor een urgentieverklaring.

6 **Toetsingskader**
Het toetsingskader is in de bijlage opgenomen.

7 **Overwegingen**
Feiten
Op 11 mei 2022 is door een externe deskundige, van Baars Expert Pleziervaartuigen, een inspectie verricht.
Uit deze inspectie is het volgende naar voren gekomen:

- De woonboot is in de huidige hoedanigheid een gevaar voor uzelf en voor naastgelegen vaartuigen en hun opvarenden door de slechte conditie van de romp. Daarbij bestaat

brandgevaar, een explosierisico vanwege de gasinstallatie en de aanwezige brandbare vloeistoffen, een stabiliteitsrisico als gevolg van de deklast en een risico tot vollopen.
- De woonboot in de huidige hoedanigheid levert een risico voor het milieu en daarmee de gezondheid op. Bij mogelijk lekraken van het vaartuig en brand zullen diesel, olie, vervuild bilgewater en een onmogelijk in te schatten diversiteit aan spullen vrijkomen in het oppervlaktewater of in de lucht terechtkomen.
- De woonboot in de huidige hoedanigheid een risico vormt voor omwonenden door brandgevaar, explosiegevaar en kapseizen. Bij kapseizen met name een risico voor direct naastgelegen vaartuigen en woonschepen. Bij brand voor de gehele omgeving.

Uit deze beoordeling volgt dat de boot een gevaar vormt, zowel oor de veiligheid van de bewoners zelf als van de bewoners van de omringende boten.

Dit wordt vooral veroorzaakt doordat het college vindt dat de staat van de woonboot gevaarlijk is. Er bestaat een groot risico bestaat dat het schip (meer) water zal maken en de materialen in het ruim in combinatie met de gebrekkige elektrische installatie een gevaar op brand en/of explosie opleveren.

De bovenstaande bevindingen zijn In het besluit van 18 mei 2022 opgenomen. Dit besluit is ook aan de eigenaren overhandigd.

Ook is in het besluit gemeld dat dit strijd oplevert met artikel la lid 1 Woningwet.
Volgens dit artikel moet de eigenaar van een bouwwerk, open erf of terrein of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen ervoor zorgen dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat, dan wel voortduurt.

Vanwege de gevaarlijke situatie diende de boot te worden verwijderd en verwijderd ook verwijderd gehouden uit het openbaar water in de gemeente Amsterdam. De verwijdering had voor 1 juni 2022 moeten plaatsvinden.

Na 1 juni 2022 is geconstateerd dat de boot niet verwijderd is.
Op 8 juni 2022 is de woonboot meegevoerd en opgeslagen. Op 15 juni 2022 zijn de eigenaren daarvan schriftelijk, via hun gemachtigde, op de hoogte gesteld.
De eigenaren hebben vanaf 8 juni 2022 nog 2 weken de tijd gekregen om een afspraak te maken om de boot op eigen kosten op te halen en naar een ligplaats buiten Amsterdam te vervoeren.
Ook is aangegeven dat als er binnen 2 weken geen afspraak wordt gemaakt dat de boot dan vernietigd wordt.

Er is geen afspraak gemaakt en om die reden is de boot vernietigd. Op 7 oktober 2022 is van de vernietiging een bewijs opgesteld.

Onderstaand zal de commissie beoordelen of het besluit van 18 mei 2022 op de juiste gronden is genomen.

Overtreding
Allereerst is van belang om vast te stellen of er sprake is van een overtreding.
Het dossier bevat een rapport van Van Baars expert pleziervaartuigen waarin de staat van de woonboot beschreven staat voorzien van diverse foto's.
Op pagina 6 en 7 van het rapport staan de conclusie vermeld met als eindconclusie dat als het object als woonboot beschouwd dient te worden deze moet voldoen aan de zorgplicht van de Woningwet. Er mag dan geen gevaar voor de volksgezondheid of de veiligheid ontstaan.
Vervolgens wordt geconcludeerd dat het object op geen enkele wijze aan de door de wetgever aangegeven minimale eisen voldoet.

De commissie is het eens met uw conclusie. Zowel uit de waarnemingen en conclusies als uit de foto's blijkt dat de woonboot onveilig is en gevaar op kan leveren. Er is sprake van strijd met artikel 1 a Woningwet.

Overtreder
De boot is door vererving eigendom geworden van de 3 gebroeders Holm, te weten D.K. Holm, F. Holm en E. Holm.
De last onder bestuursdwang is verzonden naar D.K. Holm en H. Holm. De naam van de heer E. Holm is in de brieven van 18 mei en 15 juni aangeduid met een onjuiste voorletter. Dat had E. Holm moeten zijn. De commissie is van oordeel dat de eigenaren het in hun macht hadden om aan het handhavingsbesluit te voldoen en dat het juist is dat zij als overtreder zijn aangemerkt.

De commissie is het met u eens dat er een beginselplicht tot handhaving bestaat ingeval er sprake is van strijd met een wettelijke bepaling in dit geval artikel 1a van de Woningwet. Dat betekent dat als er een strijdige situatie bestaat u over dient te gaan tot handhaving. Dit is anders indien er zicht bestaat op het wegnemen van de strijdigheid. Dat is hier niet het geval.

Termijn voor uitvoering
Het college heeft in het besluit van 18 mei 2022 aangegeven dat de verwachting is dat reparatie niet realistisch is. De eigenaren zijn (brief van 15 juni 2022) in de gelegenheid gesteld om binnen 2 weken afspraken te maken om de boot zelf te verplaatsen naar een locatie buiten Amsterdam en om, indien door hen gewenst, de boot te laten repareren.

Wij achten een termijn van 2 weken een korte maar wel redelijk termijn, dit gelet op de constatering dat er sprake is van een gevaarlijke situatie. Daarbij is op 18 mei 2022 al aan de eigenaren gemeld dat de boot voor 1 juni 2022 verwijderd moest zijn.

Bijzondere omstandigheden en onevenredigheid
De commissie heeft ook onderzocht of er sprake is van bijzondere omstandigheden.
De vraag is of het feit dat op de boot gewoond werd gezien dient te worden als bijzondere omstandigheid.
De commissie oordeelt van niet. Wonen is immers inherent aan een woonboot.
Uiteraard is de commissie van opvatting dat het gevolg van het verwijderen en vernietigen van de woonboot heel vervelend is voor de beide eigenaren die op de woonboot woonden. Het gevolg is dat beide heren in hun auto slapen. Het college heeft wel opvang aangeboden, ook voor de hond

maar daar is geen gebruik van gemaakt. De reden hiervoor is dat de heren Holm vanwege niet samen in een opvang kunnen verblijven en de hond dus apart ergens dient te verblijven.

Ook heeft de commissie zich gebogen over de vraag of in dit geval handhavend optreden om andere redenen onevenredig is en of ervan afgezien kan worden van handhaving. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn als sprake is van een incidenteel karakter, geringe ernst van de overtreding of het feit dat de belangen van derden nauwelijks zijn geschaad.

De commissie vindt dat er geen sprake is van een incidenteel karakter nu de overtreding al geruime tijd duurt en er geen enkel zicht is op een reparatie van de woonboot. Dit wordt mede veroorzaakt door de gezondheidsproblemen van de beide heren Holm die op de woonboot wonen.

Zoals hierboven aangegeven is er sprake van een gevaarlijke situatie en dus van een ernstige overtreding. De gevaarlijke situatie ziet niet alleen op de risico's voor de heren Holm maar ook voor de bewoners van de omringende woonboten.

Hetgeen aangedragen is over de wijze van uitvoering, de taxatie e.d. speelt bij de beoordeling van dit besluit geen rol en zal aan de orde komen ingeval het college besluit om de gemaakt kosten op de overtreders te verhalen.

Gelet op het bovenstaande en de daarin opgenomen afweging van de belangen komt de commissie tot het advies om het besluit van 18 mei 2022 in stand te laten.

Conclusie en advies
Wij adviseren u:

- De bezwaren ongegrond te verklaren;
- Het besluit van18 mei 2022 in stand te laten.

30 januari 2023 Amsterdam,

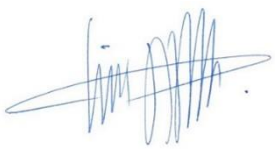

Mr. M. A. van Marle,
voorzitter

mr. M. Hop,
secretaris

Wet en regelgeving

Artikel 1a Woningwet

- **Lid 1**
  De eigenaar van een bouwwerk, open erf of terrein of degene die uit anderen hoofde bevoegd is tot het daaraan treffen van voorzieningen draagt er zorg voor dat als gevolg van de staat van dat bouwwerk, open erf of terrein geen gevaar voor de gezondheid of veiligheid ontstaat dan wel voortduurt.

Artikel 5.17 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Een besluit tot oplegging van een last onder bestuursdwang of oplegging van een last onder dwangsom gericht op naleving van het bepaalde bij of krachtens de betrokken wet kan inhouden dat het bouwen, gebruiken of slopen van een bouwwerk wordt gestaakt of dat voorzieningen, met inbegrip van het slopen van een bouwwerk, gericht op het tegengaan of beëindigen van gevaar voor de gezondheid of de veiligheid worden getroffen.